

toimimist.	<p>turumajanduse olemust.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Koostab juhendi alusel elektrooniliselt oma leibkonna ühe kuu eelarve. 4. Loetleb Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse. 5. Täidab juhendamisel etteantud andmete alusel elektroonilise näidistuludeklaratsiooni. 6. Leiab iseseisvalt informatsiooni peamiste pangateenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta. 7. Kasutab majanduskeskkonnas orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi „E-riik“.
Teemad, alateemad	<p>Majanduse alused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vajadused ja ressursid 2. Turumajanduse olemus, pakkumine ja nõudlus 3. Maksusüsteem (maksud, deklareerimine jm) 4. Pank ja pangateenused (sh laenud) 5. Infosüsteem. E-riik
sh iseseisev töö	Koostab juhendi alusel elektrooniliselt leibkonna ühe kuu eelarve ja analüüsib seda, lähtudes leibkonna vajadustest ja võimalustest.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
3. Mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab meeskonnatöona ettevõtluskeskkonda Eestis oma õpitavas valdkonnas. 2. Võrdleb iseseisvalt oma võimalusi tööturule sisenemisel palgatöötaja ja ettevõtjana, lähtudes ettevõtluskeskkonnast. 3. Kirjeldab meeskonnatöona vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid. 4. Selgitab meeskonnatöona ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda. 5. Kirjeldab meeskonnatöona kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele. 6. Kirjeldab ja analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel ja koostab juhendi alusel meeskonnatöona elektrooniliselt lihtsustatud äriplaani.
Teemad, alateemad	<p>Ettevõtluse alused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eesti ettevõtluskeskkond (sh äriseadustik, ärietika, ettevõtlusvormid) 2. Ettevõtte loomine ja juhtimine 3. Ettevõtte majandustegevus ja selle juhtimine (kasum, kahjum jm) 4. Äriidee ja selle elluviimine (sh äriplaani koostamine)
sh iseseisev töö	Koostab juhendi alusel meeskonnatöona äriplaani ja esitab selle.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
4. Kasutab oma õigusi ja täidab oma kohustusi töökeskkonnas toimimisel.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate peamisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel. 2. Tunneb ära ja kirjeldab meeskonnatöona töökeskkonna üldisi füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ning meetmeid nende vähendamiseks. 3. Tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb meeskonnatöona lähtuvalt õigusaktides sätestatust töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Kirjeldab tulekahju ennetamise võimalusi ja oma tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas. 5. Leiab juhtumi näitel iseseisvalt eri allikatest, sh elektrooniliselt tervishoiu ja tööohutuse alast informatsiooni. 6. Leiab iseseisvalt töölepinguseadusest informatsiooni töölepingu, tööajakorralduse ja puhkuse kohta. 7. Nimetab töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu peamisi erinevusi ja kirjeldab töölepinguseadusest tulenevaid töötaja õigusi, kohustusi ja vastutust. 8. Arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netotöötasu ning ajutise töövõimetuse hüvitist. 9. Koostab ja vormistab juhendi alusel iseseisvalt elektrooniliselt algatus- ja vastuskirja ning e-kirja, sh allkirjastab digitaalselt. 10. Kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega.
Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Töökeskkonna ohutus <ol style="list-style-type: none"> a. Sissejuhatus töökeskkonda (sh seadusandlus) b. Töökeskkonnaalase töö korraldus c. Töökeskkonna ohutegurid d. Töökeskkonnaalane teave e. Tööõnnetused f. Tuleohutus 2. Tööseadusandlus <ol style="list-style-type: none"> a. Lepingulised töösuhted b. Töökorraldus (töö- ja puhkeaeg) c. Töö tasustamine ja sotsiaalsed tagatised 3. Asjaajamine ja dokumendihaldus <ol style="list-style-type: none"> a. Asjaajamise kord organisatsioonis b. Dokumentide loomine c. Dokumentide, sh digitaaldokumentide säilitamine
sh iseseisev töö	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koostab kirjaliku riskianalüüsi ühele vabalt valitud tökohale. 2. Arvutab ülesandes toodud näite põhjal töötaja kuupalga, puhkusetasu ja töövõimetushüvitise. 3. Koostab ja vormistab juhendi alusel algatus- ja vastuskirja ning allkirjastab need digitaalselt.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
5. Käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab situatsiooniga sobivat verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemist nii ema- kui võõrkeeles. 2. Kasutab eri suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava. 3. Järgib üldtunnustatud käitumistavasid. 4. Selgitab tulemusliku meeskonnatöö eeldusi. 5. Kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna kultuurilisi erinevusi suhtlemisel.
Teemad, alateemad	Suhtlemise alused

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	ERAKORRALISE MEDITSIIINIABI OSUTAMISE ALUSED	8 EKAP sh 93 kontaktundi	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised ja hoiakud erakorralise meditsiiniabi osutamiseks.		
Mooduli õpiväljundid	<ol style="list-style-type: none"> Mõistab Eesti tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande süsteemi toimimise aluseid. Mõistab inimorganismi ülesehitust ja organismi füsioloogilisi ja patoloogilisi protsesse. Mõistab patsiendi läbivaatuse ja süsteemse käsitluse põhimõtteid ning dokumenteerimise aluseid. Mõistab õnnetuspiirkonnas moodustatud abi andmise süsteemi ülesehitust ja teab meditsiiniliste struktuuride ülesandeid. Mõistab CBRN (<i>Chemical, biological, radiological and nuclear</i>) õnnetuste korral rakendatavat käitumistaktikat. Mõistab erineva prioriteetsusega kiirabi väljakutsetele reageerimise põhimõtteid ja nõudeid. Tunneb kiirabis kasutatavat aparatuuri ja vahendeid ning oskab neid kasutada. 		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
1. Mõistab Eesti tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande süsteemi toimimise aluseid.	<ol style="list-style-type: none"> Kirjeldab Tervishoiuameti ja Sotsiaalministeeriumi ülesandeid ning vastutusalasid seoses erakorralise meditsiini teenuse osutamisega lähtudes sotsiaalhoolekande- ja tervishoiusüsteemi toimimise alustest. Nimetab vastavalt ülesandele erakorralise meditsiini tegevusega seotud õigusakte ning leiab need andmebaasidest. 		
Teemad, alateemad	Eesti tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande süsteemi toimimise alused <ol style="list-style-type: none"> Eesti tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande süsteemi toimimise alused, tervishoiukorraldus tavaolukordades (juhtimine, rahastamine, ravikindlustus, tervishoiuteenus ja –liigid) Erakorralise meditsiini tegevusega seotud peamised õigusaktid. Tervishoiuameti ja Sotsiaalministeeriumi ülesanded ja vastutusalad erakorralise abi osutamisega seoses 		
sh iseseisev töö	Nimetab vastavalt ülesandele erakorralise meditsiini tegevusega seotud õigusakte ning leiab need andmebaasidest.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
1. Mõistab inimorganismi ülesehitust ja organismi füsioloogilisi ja patoloogilisi protsesse.	<ol style="list-style-type: none"> Kirjeldab vastavalt ülesandele inimese kui biopsühhosotsiaalse terviku ehitust ja organsüsteemide talitlust kasutades erialast terminoloogiat. 		
Teemad, alateemad	Anatoomia, füsioloogia ja patoloogia <ol style="list-style-type: none"> Erialane terminoloogia. Põhimõisted. Rakk. Koed. 		

	<p>Embrüoloogia alused</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Luu ehitus. Luude ühendid. Liigese ehitus. Lülisammas ja ühendid. Rindkere luud ja ühendid. Üla- ja alajäsemete luud ning ühendid. Kolju. Lihase ehitus ja talitlus. Pea-, kaela-, kere- ja jäsemete lihased. Liikumine liigestes 3. Südamete ehitus ja verevarustus. Südamete töösükkel. Elektrogardiograafia. Suur ja väike vereringe, selle regulatsioon. Lümfisüsteem. Vererõhk ja verevool. Pulss. Vere koostis. Vere hüübimine. Vereloome. Vere patoloogia. Tromb. Ateriosklerosis 4. Hingamisteed. Kopsud. Hingamislihased. Gaaside transport õhuga. Hingamismahud. Hingamise regulatsioon. Hingamine erinevates tingimustes (sh hingamisnäitajad) 5. Seedekanal. Seedenäärmed. Kõhuõõs. Kõhukelme. Seedimine seedekanalite erinevates osades. Defekatsioon. Toitainete imendumine seedekanalite erinevates osades. Ainevahetuse patoloogia 6. Neerud. Uriini tekkeprotsess ja selle regulatsioon. Uriini koostis. Kuseteed. Uriineerimisrefleks. Vee ja elektrolüütide tasakaal ja selle häired. Naise suguelundid. Ovogenees. Ovariaal-menstruaaltsükkel. Mehe suguelundid. Spermatogenees 7. Kesknärvisüsteem. Peaaju ja seljaaju. Ajuvedelik. Perifeerne närvisüsteem. Seljaaju- ja peaajunärvid. Somaatiline närvisüsteem. Vegetatiivne närvisüsteem. Kõrgem närvitajutus (sh närvisüsteemi roll hingamise ja vereringe regulatsioonis). Refleksid. Uni. Mälu 8. Erinevate sisesekretsiooninäärmete hormoonid ja nende mõju organismile. Sisesekretsiooninäärmete hüpo- ja hüperfunktsioon 9. Nägemiselund. Nägemine. Lühi- ja kaugenägevus. Värvitaju. Kuulmis- ja tasakaaluelund. Kuulmine. Haistmiselund. Maitsmiselund. Sisetundlikkuselund 10. Naha ehitus ja funktsioonid. Termoregulatsioon 11. Tervis ja haigus. Etioloogia ja patogenees. Kompensatoorsed mehhanismid. Vereringehäired. Kudede veesisalduse häired. Immuunpatoloogia. Surm (üldine ja kohalik). Põletik. Termoregulatsiooni häired. Düstroofiad. Kasvajad
<p>Õpiväljundid</p> <p>3. Mõistab patsiendi läbivaatuse ja süsteemse käsitluse põhimõtteid ning dokumenteerimise aluseid.</p>	<p>Hindamiskriteeriumid</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab vastavalt ülesandele patsiendi läbivaatuse järjekorda ja selleks kasutatavaid meetodeid (palpatsioon, auskultatsioon, perkussioon). 2. Nimetab vastavalt ülesandele läbivaatuse käigus kogutavaid andmeid ja dokumenteerib need vastavalt juhendile.
<p>Teemad, alateemad</p>	<p>Patsiendi seisundi hindamise alused ja dokumentatsiooni täitmise põhimõtted</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Läbivaatuse ja uuringute teostamise põhimõtted 2. Patsiendi uurimismeetodid (palpatsioon, auskultatsioon, perkussioon). Objektiivsed ja subjektiivsed andmed

	<p>3. Anamneesi olemus ja selle rakendamine erakorralises meditsiinis</p> <p>4. Erakorralises meditsiinis kasutatavate dokumentide, programmide täitmine. Nõuded dokumentatsioonile, konfidentsiaalsus</p>
sh iseseisev töö	Nimetab vastavalt ülesandele läbivaatuse käigus kogutavaid andmeid ja dokumenteerib need vastavalt juhendile.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
4. Mõistab õnnetuspiirkonnas moodustatud abi andmise süsteemi ülesehitust ja teab meditsiiniliste struktuuride ülesandeid.	<p>1. Kirjeldab suurõnnetuste korral abi andmise süsteemi ülesehitust ja loetleb teiste teenistuste ülesandeid suurõnnetuste korral.</p> <p>2. Loetleb sündmuskoha meediku, tööülesandeid ja kiirabibrigaadi liikmete tegevusi sündmuskohal.</p> <p>3. Loetleb ravipunkti meediku ülesandeid ja kiirabibrigaadi liikmete tegevusi ravipunktis.</p> <p>4. Loetleb transportpunkti meediku ülesandeid.</p>
Teemad, alateemad	<p>Tegevus õnnetuspiirkonnas asuvates meditsiinilistes struktuurides</p> <p>1. Eesti päästeteenistuse- ja riigikaitse süsteemi tervishoiusüsteemi toimimine eriolukordades; erinevate teenistuste koostöö</p> <p>2. Mõisted ja definitsioonid suurõnnetuse tagajärgede likvideerimise meetodikas. Õigusaktidest tulenevad vastutused ja kohustused suurõnnetuste korral (tervishoiule)</p> <p>3. Õnnetuspiirkonna struktuurid ja nende ülesanded</p> <p>4. Meedikute poolt teostatavad tegevused ja ülesanded õnnetuspiirkonnas (sündmuskohal, ülesanded kannatanute kogumispunktis ja ravipunktis, transportpunktis, juhtimisgrupis/staabis)</p> <p>5. Meditsiinilise struktuuri juhtimine ja ülesannete delegeerimine õnnetuspiirkonnas</p>
sh iseseisev töö	Loetleb meditsiiniliste struktuuride ülesandeid.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
5. Mõistab CBRN õnnetuste korral rakendatavat käitumistaktikat.	<p>1. Selgitab meditsiiniteenistuse erinevaid ülesandeid CBRN õnnetuse korral.</p> <p>2. Nimetab vastavalt ülesandele CBRN õnnetuse korral esineda võivaid võimalikke riske ja kirjeldab sobivat käitumistaktikat.</p>
Teemad, alateemad	<p>Käitumistaktika CBRN õnnetuste korral</p> <p>1. CBRN mõiste. Käitumine CBRN õnnetuste korral. Tsoonid ja meditsiiniliste struktuuride paigutumine CBRN õnnetustel</p> <p>2. Abistamise ja triaazi põhimõtteid CBRN õnnetuse korral. Dekotaminatsioon</p>
sh iseseisev töö	Nimetab vastavalt ülesandele CBRN õnnetuse korral esineda võivaid võimalikke riske ja kirjeldab sobivat käitumistaktikat.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
6. Mõistab erineva prioriteetsusega kiirabi väljakutsetele reageerimise põhimõtteid ja nõudeid.	<p>1. Kirjeldab erineva prioriteetsusega kiirabi väljakutsetele reageerimise põhimõtteid ja nõudeid/ teab häirekeskuse, kiirabibrigaadide koostöö korda ja nõudeid.</p> <p>2. Kirjeldab vastavalt juhendile ülesannete jagunemist brigaadiliikmete, politsei ja päästeameti vahel.</p>
Teemad, alateemad	Kiirabi väljakutsetele reageerimise põhimõtted ja nõuded

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kiirabi ja häirekeskuse töökorraldus 2. Kiirabibrigaadi väljakutsele reageerimine 3. Kiirabibrigaadi väljasõidukorraldusega seotud andmed ja nõuded 4. Liikumine õnnetuspaigale 5. Ülesannete jagunemine brigaadiliikmete vahel 6. Andmekaitse. Nõuded, dokumentatsioon; dokumenteerimise nõuded; e-tervis 7. Kutsetöökäsi vajalikud dokumendid ja nende täitmine 8. Koostöö politsei ja piirivalveametiga 	
sh iseseisev töö	Kirjeldab vastavalt juhendile ülesannete jagunemist brigaadiliikmete, politsei ja päästeameti vahel.	
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	
7. Tunneb kiirabis kasutatavat aparatuuri ja vahendeid ning oskab neid kasutada.	1. Kasutab vastavalt ülesandele kiirabis olevaid seadmeid ja aparatuuri.	
Teemad, alateemad	<p>Kiirabis kasutatav aparaat ja vahendeid ning nende käsitlemine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kiirabis kasutusel olevad seadmed ja aparaat eluliste parameetrite mõõtmiseks: pulss, vererõhk, saturatsioon, kehatemperatuur 2. Kiirabis kasutusel olevad seadmed ja aparaat elufunktsioonide hindamiseks ja tagamiseks (EKG, defibrilaator, hapniku manustamine, perfuusor, tilgalugeja jne) 3. Kiirabis kasutusel olevad vahendid (hingamisteede avamiseks, hingamise toetamiseks, veenitee rajamiseks, ravimite manustamiseks jne) 	
Mooduli õppemeetodid	Loeng, seminar, praktikum, e-õpe, iseseisev töö, arutelu, vaatlus, infootsing	
Hindamine	Eristav	
Hindamiskriteeriumid, sh hindekriteeriumid		
Õpiväljund 1: mõistab Eesti tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande süsteemi toimimise aluseid. Mitteeristav hindamine		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab Tervishoiuameti ja Sotsiaalministeeriumi ülesandeid ning vastutusalasid seoses erakorralise meditsiini teenuse osutamisega lähtudes sotsiaalhoolekande- ja tervishoiusüsteemi toimimise alustest. 2. Nimetab vastavalt ülesandele erakorralise meditsiini tegevusega seotud õigusakte ning leiab need andmebaasidest. 		
Õpiväljund 2: mõistab inimorganismi ülesehitust ja organismi füsioloogilisi ja patoloogilisi protsesse. Eristav hindamine		
Hinne „3“	Hinne „4“	Hinne „5“
Kirjeldab vastavalt ülesandele inimese kui biopsühhosotsiaalse terviku ehitust ja organsüsteemide talitlust kasutades erialast terminoloogiat.	Kirjeldab vastavalt ülesandele inimese ehitust, organsüsteemide talitlust ja füsioloogiat kasutades erialast terminoloogiat.	Kirjeldab vastavalt ülesandele inimese ehitust, organsüsteemide talitlust, füsioloogiat ja patoloogiaid kasutades erialast terminoloogiat.
Õpiväljund 3: mõistab patsiendi läbivaatuse ja süsteemse käsitluse põhimõtteid ning		

dokumenteerimise aluseid. Mitteeristav hindamine		
1. Kirjeldab vastavalt ülesandele patsiendi läbivaatuse järjekorda ja selleks kasutatavaid meetodeid (palpatsioon, auskultatsioon, perkussioon).		
2. Nimetab vastavalt ülesandele läbivaatuse käigus kogutavaid andmeid ja dokumenteerib need vastavalt juhendile.		
Õpiväljund 4: mõistab õnnetuspiirkonnas moodustatud abi andmise süsteemi ülesehitust ja teab meditsiiniliste struktuuride ülesandeid. Mitteeristav hindamine		
1. Kirjeldab suurõnnetuste korral abi andmise süsteemi ülesehitust ja loetleb teiste teenistuste ülesandeid suurõnnetuste korral.		
2. Loetleb sündmuskoha meediku, tööülesandeid ja kiirabibrigaadi liikmete tegevusi sündmuskohal.		
3. Loetleb ravipunkti meediku ülesandeid ja kiirabibrigaadi liikmete tegevusi ravipunktis.		
4. Loetleb transportpunkti meediku ülesandeid		
Õpiväljund 5: mõistab CBRN õnnetuste korral rakendatavat käitumistaktikat		
Hinne „3“	Hinne „4“	Hinne „5“
4.1.Selgitab meditsiiniteenistuse erinevaid ülesandeid CBRN õnnetuse korral ja nimetab vastavalt ülesandele CBRN õnnetuse korral esineda võivaid võimalikke riske ja kirjeldab sobivat käitumistaktikat.	4.1.Selgitab vastavalt ülesandele CBRN õnnetuse korral esineda võivaid võimalikke riske, kirjeldab sobivat käitumistaktikat ning koostöövõimalusi politsei ja päästeametiga	4.1.Selgitab vastavalt ülesandele CBRN õnnetuse korral esineda võivaid võimalikke riske, kirjeldab sobivat käitumistaktikat, koostöövõimalusi politsei ja päästeametiga ning koostab tegevusplaani
Õpiväljund 6: mõistab erineva prioriteetsusega kiirabi väljakutsetele reageerimise põhimõtteid ja nõudeid. Mitteeristav hindamine		
1. Kirjeldab erineva prioriteetsusega kiirabi väljakutsetele reageerimise põhimõtteid ja nõudeid/ teab häirekeskuse, kiirabibrigaadide koostöö korda ja nõudeid.		
2. Kirjeldab vastavalt juhendile ülesannete jagunemist brigaadiliikmete, politsei ja päästeameti vahel.		
Õpiväljund 7: tunneb kiirabis kasutatavat aparatuuri ja vahendeid ning oskab neid kasutada. Mitteeristav hindamine		
1.Kasutab vastavalt ülesandele kiirabis olevaid seadmeid ja aparatuuri.		
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine ja hindamise meetodid	Mooduli hinne kujuneb õpiväljundite saavutamisel vähemalt lävendi tasemel, mida hinnatakse kirjalike testidega, praktiliste ülesannete, probleemilahendusülesannete ja iseseisev tööga.	

Õppematerjalid	<p>Atlas, R. (2013). Erakorralise meditsiini tehnika käsiraamat. Tallinn, INNOVE.</p> <p>Klaos, M. (2007). Õnnetussjuhtumid ja turvalisus. AS Printon Trükikoda.</p> <p>Nienstedt, W., Hänninen, O., Arstila, A. Björkqist, S.-E. (2001). Inimese füsioloogia ja anatoomia. Tallinn, Medicina</p> <p>Sotsiaalministri 19. detsembri 2001. a määruse 131</p> <p>„Kiirabibrigaadi koosseisu ja varustuse nõuded ning tööjuhend“ http://www.garmin.ee/juhendid</p> <p>Suurkivi, T; Marvet, T. (2000). Tuletõrjuja-päästja A B C. Tallinn: Trükitud AS Pakett.</p> <p>Tervishoiuteenuste korraldamise seadus. https://www.riigiteataja.ee/akt/106062014022#para17lg2</p> <p>Vabariigi Valitsuse 23. jaanuari 2002. a määrus nr 44 “Kiirabi, haiglate ning pääste- ja politseiasutuste kiirabialase koostöö kord”.</p>		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	ERAKORRALISE MEDITSIINIABI OSUTAMINE	16 EKAP sh 366 kontaktundi	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab oskused erakorralise meditsiiniabi osutamiseks patsiendile tema seisundit, ealisi iseärasusi ja erivajadusi arvestades.		
Mooduli õpiväljundid	<ol style="list-style-type: none"> Hindab eluohtlikus seisundis patsiendi elulisi näitajaid ja valib edasise käitumistaktika. Abistab patsienti ennast ja patsienti säästes lähtuvalt abivajadusest, erivajadustest ning east. Manustab ravimeid arvestades patsiendi iga, seisundit ja vajadusi. Transpordib patsienti ohutult ergonoomilisi töövõtteid kasutades. Abistab traumaga patsienti ennast ja patsienti säästvalt arvestades trauma tekkimise mehhanisme, patsiendi seisundit ja ealisi iseärasusi. Edastab nõuetekohase info sündmuse kohta õigetele asjaosalistele kasutades sobivaid kommunikatsiooni võimalusi. Teostab triaaži ja osutab meditsiinilist abi. Osutab iseseisvalt abi kliinilise surma korral BLS tasemel. Osutab meeskonnas abi kliinilise surma korral ACLS tasemel. Assisteerib õde/arsti esmaabi andmisel või osutab esmaabi. Assisteerib õde/arsti erinevate meditsiiniliste protseduuride teostamisel või teostab iseseisvalt. Hooldab patsienti vastavalt hooldusvajadusele ja seisundile. Hindab töös esinevaid ohutegureid, valib sobiva käitumistaktika ja kasutab sobivaid kaitsevahendeid. 		

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
1. Hindab eluohtlikus seisundis patsiendi elulisi näitajaid ja valib edasise käitumistaktika.	<ol style="list-style-type: none"> Hindab vastavalt ülesandele patsiendi elutähtsaid funktsioone (teadvus, hingamine, südametöö ja vereringe, kehatemperatuur jm) kasutades erinevaid vahendeid ja meetodeid. Kirjeldab kiiret erakorralist abi vajavaid seisundeid (hingamis-, teadvus-, südamevereringe häiretega seotud) ja valib edasise käitumistaktika. Demonstreerib eluliste parameetrite mõõtmisel aparatuuri ja seadmete kasutamist.
Teemad, alateemad	<p>Erakorralist abi vajava patsiendi uurimine ja elutähtsate funktsioonide hindamine</p> <ol style="list-style-type: none"> Teadvuse seisundi hindamine. Teadvushäirete staadiumid, teadvusetuse ja teadvusehäirete tunnused. Glaskow' koomaskaala. Teadvusetuse ja teadvusehäire võimalikud põhjused Hingamise hindamine. Hingamishäirete põhjused ja tunnused. Saturatsioon ja pulssoksümeetria kasutamine. Kopsude kuulatlemine Südametöö ja vereringe seisundi hindamine. Südame ja vereringe ägedate häirete tunnused. Südametöö ja vereringehäirete põhjused. Pulss, vererõhk, pulsi ja vererõhu omavaheline seos, südame rütm Kehatemperatuuri hindamine. Hüpo- ja hüpertermia põhjused. Kehatemperatuuri mõõtmine (erinevad kohad ja termomeetrid)
sh iseseisev töö	Kirjeldab kiiret erakorralist abi vajavaid seisundeid (hingamis-, teadvus-, südamevereringe häiretega seotud).
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
2. Abistab patsienti ennast ja patsienti säästvalt lähtudes abivajadusest, erivajadustest ning east.	<ol style="list-style-type: none"> Kirjeldab vastavalt ülesandele erinevaid haigusseisundeid ja erivajadusi. Demonstreerib vastavalt ülesandele esmase abistamise võtteid ennast ja patsienti kahjustamata. Rakendab erakorralise abi osutamisel ning protseduuridel/assisteerimisel a- ja antiseptika reegleid.
Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> Erakorralist abi vajavad tervislikud seisundid ja erakorralise abi osutamine <ol style="list-style-type: none"> Teadvuse / teadvusehäirega patsiendi abistamine (sh ravi). Laste teadvusehäire (põhjused, tunnused, käsitlemine, ravi). Krambid ja insult (põhjused, tunnused, käsitlemine, ravi). Neuroinfektsioonid (põhjused, tunnused, käsitlemine, ravi) Hingamishäired. Hingamispuudulikkuse põhjused, tunnused, käsitlemine ja ravi. Hingamispuudulikkus lastel (põhjused, tunnused, käsitlemine, ravi). Astma ja KOK-i olemus, käsitlemine, ravi. Verejooks hingamisteedest (põhjused, ohtlikkus, abistamine). Hapnik ja hapniku kasutamine. Aspireerimine. Hingamisnäitajate monitooring Valu rinnus (põhjused, seisundi hindamine, ohtlikud sümptomid, patsiendi abistamine ja ravi). Südame rütmihäired (olemus, ohtlikud rütmihäired ja nende tunnused, abistamine ja ravi). Hüpo- ja hüpertoonia, nende

	<p>käsitlus ja võimalik ravi. Südame infarkt ja isheemia (põhjused, tunnused, käsitlemine, ravi). EKG tegemine, südame-veresoonkonna näitajate monitooring. Kardioversioon, kardiostimulatsioon (olemus, kasutamise näidustused)</p> <p>d. Šoki definitsioon, tekkeviisid, sümptomid, patsiendi abistamine ja ravi. Šoki eripärad lastel</p> <p>e. Diabeedi olemus, tunnused erineva erigrupi patsientidel, tüsistused (sh hüper- ja hüpoglükeemia) ja nende käsitlus ning ravitaktika erakorralises meditsiinis. Vere glükoositase ja selle mõõtmine</p> <p>f. Allergia olemus, allergia tunnused. Ägedale allergilisele reaktsioonile viitavad sümptomid. Ravipõhimõtted allergiaga patsiendi abistamisel erakorralises meditsiinis, käitumistaktika ja ravi ägeda allergilise reaktsiooni korral</p> <p>g. Enam levinud seedetrakti vaevused (süptomid, põhjused). Äge kõht (põhjused, tunnused, abistamine ja ravi). Seedetrakti verejooksud (põhjused, tunnused, abistamine ja ravitaktika erakorralises meditsiinis). Laste kõhuvalu (põhjused, abistamine, käsitlus erakorralises meditsiinis)</p> <p>h. Enam levinud urotrakti vaevused (põhjused, tunnused, abistamine ja ravi). Kateteriseerimine. Epitsüstoom ja selle hooldus</p> <p>i. Infektsioonhaiguste mõiste, tekitajad, leviku teed. Eriti ohtlikud nakkushaigused. Laste infektsioonhaigused. Palavik. Sepsis (tunnused, abistamise põhimõtted). Ravipõhimõtted ja käitumistaktikad nakkushaige patsiendi abistamisel erakorralises meditsiinis. Kaitsevahendite kasutamine</p> <p>j. Vähktove olemus, raviga kaasnevad probleemid, erakorralist abi vajavate probleemide tunnused ja tegutsemine nende korral</p> <p>k. Mürgistuste põhjused (sh. meelemürgid) ja sellest tulenevad abistamise taktikad. Dekontaminatsioon. Maoloputus. Antidoodid. Võõrutusseisund</p> <p>l. Psüühiliselt ebastabiilne patsient (tunnused, võimalikud põhjused). Ärevushäire. Agressiivne patsient. Depressioon, suitsiid, suitsidaalsus, Ohjeldamine. Sundhospitaliseerimine</p> <p>m. Valu olemus, võimalikud põhjused. Ohtliku valu tunnused, patsiendi käsitlemine ja ravitaktika. Valutrepp. Krooniline valu ja valukabinetid</p> <p>n. Hemodünaamilised erisused lastel (eagruppide kaupa). Uurimise ja taustainformatsiooni kogumise erisused lastel. Laste väärkohtlemine</p> <p>o. Eakas patsient, info kogumise ja uurimise erisused eakatel. Dementsus</p> <p>p. Surev patsient (väärikas surm). Raske tervisliku seisundi ja surmaga seotud olukordades avalduvad psüühilised reaktsioonid, esmased abistamisviisid</p>
--	---

	<p>q. Meelepuue, liikumispuue, vaimupuue, liitpuue, nende inimeste abistamise võimalused ja erisused</p> <p>r. Rasedus. Normaalse sünnituse kulg ja patoloogilise sünnituse erisused. Raseda juhendamine ja õpetamine sünnituse ajal. Vastsündinu esmane käsitlus. Erakorralist abi vajavad günekoloogilised probleemid (ravi ja käsitlus erakorralises meditsiinis)</p> <p>2. Erakorralises meditsiinis sagedamini teostatavad protseduurid (astrupi ja liikvorianalüüsi võtmine, pleura dreneerimine, maoloputus, nasogastraalsondi panemine, põie kateteriseerimine jm)</p> <p>3. Käitumistaktika erisituatsioonides (kliinilise surma, uppumise, poomise, elektritrauma, trauma, alajahtumise korral)</p> <p>4. 4.A- ja antiseptika ja erakorralise meditsiini abi osutamise keskkonnas</p> <p>a. Erakorralise meditsiini abi osutamise keskkond (EMO osakond, kiirabiauto, kiirabi teeninduspiirkonnad ja erinevad abi osutamise kohad), ohud ja riskid abi osutamise keskkonnas</p> <p>b. A- ja antiseptika põhimõtted, puhtus, steriilsus, desinfitseerimine (reeglid, erandid). Käte pesemine, desinfitseerimine. Pindade ja vahendite puhastamine, desinfitseerimine.</p> <p>c. Steriilse laua ja kandiku katmine (põhimõtted, üldised erisused seoses protseduuridega)</p> <p>d. Kätehügieen ja isiklikud kaitsevahendid</p>
sh iseseisev töö	Kirjeldab vastavalt ülesandele erinevaid haigusseisundeid ja erivajadusi.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
3. Manustab ravimeid arvestades patsiendi iga, seisundit ja vajadusi.	<p>1. Nimetab vastavalt ülesandele erakorralises meditsiinis kasutatavaid ravimeid ja selgitab nende kasutamist ravimiõpetuse alustest lähtuvalt.</p> <p>2. Demonstreerib vastavalt ülesandele ravimite manustamist ja assisteerimist, manustamise vahendite kasutamist arvestades patsiendi iga ja seisundit ning järgides a- ja antiseptika reegleid.</p>
Teemad, alateemad	<p>Ravimite manustamine</p> <p>1. Ravimõpetuse põhimõisted, farmakodünaamika, farmakokineetika, farmakoterapia, näidustus, annustamine, kõrvaltoime, ravimiallergia, platseebo-efekt. Erinevad ravivormid. Ravimite klassifikatsiooni põhimõtted. Ravimite säilitamine</p> <p>2. Tähtsamad ravimrühmad erakorralises meditsiinis ja nende esindajad (valuvaigistid, antiarütmikumid, antidoodid, rahustid ja uinutid, antibakteriaalsed ravimid, verevedeldajad)</p> <p>3. Ravimite manustamiseks kasutatavad vahendid (inhalaator, perfuusor, infusioonisüsteemid). Ravimite manustamise viisid (suu ja hingamisteede kaudu ravimite manustamine, lihasesisene, naha alune ja sisene süst, veeni sisene süst, intraossaalne ravimite manustamine, rektaalne ravimite</p>

	<p>manustamine). Ravimite manustamisega kaasuda võivad tüsistused</p> <p>4. Elustamisel kasutatavad ravimid ja nende manustamine</p> <p>5. A- ja antiseptika põhimõtted ravimite manustamisel</p>
sh iseseisev töö	Nimetab vastavalt ülesandele erakorralises meditsiinis kasutatavaid ravimeid ja selgitab nende kasutamist ravimiõpetuse alustest lähtuvalt.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
4. Transpordib patsienti ohutult ergonoomilisi töövõtteid kasutades.	<p>1. Demonstreerib transportimist ja põhjendab vastavalt ülesandele ennast ja patsienti säästva transportimise abivahendeid ja asendeid.</p> <p>2. Rakendab tööohutuse nõudeid erakorralise abi osutamisel.</p>
Teemad, alateemad	<p>Patsiendi transportimine ja ergonoomika</p> <p>1. Erakorralises meditsiinis patsiendi transpordiks ja liigutamiseks kasutatavad abivahendid. Patsientide poolt kasutatavad abivahendid</p> <p>2. Ergonoomika (põhimõiste, osatähtsus, tööasendid, raskuste teisaldamine). Riskide hindamine patsiendi teisaldamisel (keskkond, kaal, patsiendi seisund jne)</p> <p>3. Transpordi asendid. Patsiendi juhendamine ja suunamine transpordi või liigutamise ajal</p> <p>4. Inimese põhiasendid, põhiliigutused ja liikumine elu erinevatel etappidel</p> <p>5. Ergonoomiliste töövõtete kasutamine erakorralise meditsiiniabi osutamisel</p> <p>6. Ergonoomiliste töövõtete kasutamine haige transpordil</p> <p>7. Tööohutuse nõuded</p>
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
5. Abistab traumaga patsienti ennast ja patsienti säästvalt arvestades trauma tekkimise mehhanisme, patsiendi seisundit ja ealisi iseärasusi.	<p>1. Kirjeldab vastavalt ülesandele erinevaid traumasid, nende tekkemehhanisme ja käsitlemise põhimõtteid.</p> <p>2. Demonstreerib vastavalt ülesandele ülevaatus tegevust (esmane ja teisene) traumaga patsiendile.</p> <p>3. Demonstreerib vastavalt ülesandele traumaga patsiendi abistamist arvestades tema seisundit ja iga.</p> <p>4. Demonstreerib vastavalt ülesandele patsiendi riietest vabastamist, kasutades vajadusel abivahendeid (lõikurid, käärid) vältides olemasolevate vigastuste süvenemist patsiendi liigutamisel.</p>
Teemad, alateemad	<p>Traumad ja tegutsemine nende korral</p> <p>1. Trauma tekkimise mehhanismid (sh laste ja eakate traumade eripärad). Traumade käsitlemine kehapiirkondade kaupa (peapiirkonna vigastused, rindkerevigastused, kõhupiirkonna vigastused, vaagnapiirkonna vigastused, lülisamba vigastused, jäsemete vigastused)</p> <p>2. Traumaga patsiendi esmane ja teisene ülevaatus ja abistamine (põhimõtted, tegevuste järjestus)</p> <p>3. Haavad ja verejooksud. Amputatsioon. Desmurgia ja haavahoolduse põhimõtted erakorralise abi erinevates etappides. Sidumine (erinevad piirkonnad), sh rõhksideme tegemine verejooksu peatamiseks. Arteriaalne žgutt ja selle</p>

	<p>kasutamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Luumurrud, põrutused, liigese ja lihasvigastused. Lahastamise, immobiliseerimise ja fikseerimise põhimõtted ja tehnika 5. Põletused ja külmumised (põhjused, tunnused, klassifikatsioon, abistamine). Alajahtumine (põhjused, tunnused, ohud, abistamine ja ravi). Elektriga seotud vigastused ja tegutsemine nende korral 6. Hulgitraumaga/ polütraumaga patsiendi abistamine (ravi põhimõtted, abistamiseks teostatavad tegevused ja nende järjestus, ettevalmistus transpordiks). Crush sündroom (põhjused, tunnused, abistamine). Pleura punkteerimine. 7. Kiirabis ja erakorralise meditsiini osakonnas kasutusel olev traumavarustus. Kiivri eemaldamine 8. Laste ja eakate traumade eripärad 9. Võõrkehad silmas, kõrvas, nahas ja nahaaluskoes
sh iseseisev töö	Kirjeldab vastavalt ülesandele erinevaid traumasid, nende tekkemehhanisme ja käsitluse põhimõtteid.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
6. Edastab nõuetekohase info sündmuse kohta õigetele asjaosalistele kasutades sobivaid kommunikatsiooni võimalusi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab erinevaid kommunikatsiooni võimalusi ja vahendeid suurõnnetuste tingimustes. 2. Nimetab ohtusid, mis võivad esineda sündmustel ja millest tuleks ette kanda raportis. 3. Koostab olukorra raporti. 4. Demonstreerib vastavalt ülesandele informatsiooni edastamise, navigatsiooni- ja positsioneerimisseadmete kasutamist. 5. Kirjeldab vastavalt ülesandele nõuetekohast informatsiooni kogumist, vahetamist ja edastamist raadioeetris.
Teemad, alateemad	<p>Korrektse info edastamine sündmuse kohta</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunikatsiooni vahendid ja reeglid 2. Olukorra kirjeldamine ja ohu hindamine 3. Raporti koostamine ja esitamine 4. Navigatsiooniseadmed 5. Sidevahendid
sh iseseisev töö	Koostab olukorra raporti.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
7. Teostab triaaži ja osutab meditsiinilist abi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teostab vastavalt ülesandele esmast triaaži suurõnnetuse ja katastroofi situatsioonis. 2. Kirjeldab vastavalt etteantud ülesandele meditsiinilise abi osutamist piiratud ressursidega tingimustes. 3. Osutab vastavalt ülesandele patsiendile elupäästvat abi. 4. Täidab triaaži kaardi.
Teemad, alateemad	<p>Meditsiinilise abi osutamine suurõnnetuste korral</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meditsiinilise abi andmise eripärad piiratud ressurside tingimustes 2. Triaaži põhimõtted ja klassifikatsioon 3. Esmane triaaž ja abi osutamine. Teisene triaaž ja transpordiks ettevalmistamine 4. Triaažikaardid ja nende täitmine 5. Patsientide ravi ja abistamine ravipunktis

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Psühholoogiline abi suurõnnetuste korral 7. Triaaz EMO-s 8. Triaazi prioriteedi määramise kriteeriumid 9. Seisundi hindamine.
sh iseseisev töö	Täidab triaazi kaardi.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
8. Osutab iseseisvalt abi kliinilise surma korral BLS tasemel.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nimetab kliinilise surma tunnused. 2. Kirjeldab vastavalt ülesandele käitumistaktikat hingamisteede sulguse korral ja demonstreerib hingamisteede avamise võimalusi. 3. Demonstreerib vastavalt ülesandele esmast käitumistaktikat patsiendi iga ja seisundit ennast ja patsienti säästvalt. 4. Demonstreerib vastavalt ülesandele kaudset südame massaaži.
Teemad, alateemad	<p>Iseseisev abi kliinilise surma korral BLS tasemel</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ohutus abi osutamisel. Kliinilise surma tunnused. Kliinilise surma tunnuste määratlemine lastel 2. Abi kutsumine. AED vajaduse määratlemine 3. Baaselustamine abivahenditega ja esmaste abivahenditega (hingamiskott, mask, hapnik) 4. Südameseiskuse vormid. Esmane tegevus südameseiskuse vormist lähtuvalt (kaudne südame massaaž). AED kasutamine 5. Võõrkeha hingamisteedes (tunnused, abistamine). Heimliche võte
sh iseseisev töö	Nimetab kliinilise surma tunnused.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
9. Osutab meeskonnas abi kliinilise surma korral ACLS tasemel.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab elustamise juhiseid ACLS tasemel. 2. Kirjeldab laste ja imikute elustamise eripärasid. 3. Demonstreerib vastavalt ülesandele elustamist järgides ACLS juhiseid ja tegutsedes ennast ning patsienti säästvalt. 4. Kirjeldab vastavalt ülesandele tegutsemist meeskonnaliikmena erinevates situatsioonides.
Teemad, alateemad	<p>Abistamine kliinilise surma korral ACLS tasemel meeskonna liikmena</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elustamise algoritmid ACLS tasemel. ACLS erisused. Elustamise järgne patsiendi käsitus 2. Hingamisteede avatuse tagamine abivahenditega. Intubeerimine ja selle assisteerimine 3. Defibrilleerimine ja defibrillaatorite tüübid. Kardioversioon. Kardiostimulatsioon 4. Laste (vastsündinu, imik, laps) elustamine
sh iseseisev töö	Kirjeldab vastavalt ülesandele tegutsemist meeskonnaliikmena erinevates situatsioonides.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
10. Assisteerib õde/arsti esmaabi andmisel või osutab esmaabi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Demonstreerib vastavalt ülesandele esmaabi andmist. 2. Demonstreerib vastavalt ülesandele esmase abi andmist käepäraste vahenditega.
Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Esmaabi 2. Erinevad abivahendid ja nende kasutamine 3. Assiteerimine

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
11. Assisteerib õde/arsti erinevate õendustoimingute teostamisel või teostab iseseisvalt.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Demonstreerib vastavalt ülesandele õndustoimingute teostamist 2. Kirjeldab analüüsimaterjalide kogumist ning ettevalmistamist laborisse saatmiseks vastavalt meditsiinilabori töö põhimõtetele.
Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Protseduuride teostamine 2. Analüüsimaterjalide kogumine 3. Transport laborisse 4. Meditsiinilabori töö põhimõtted
sh iseseisev töö	Kirjeldab meditsiinilabori töö põhimõtteid.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
12. Hooldab patsienti vastavalt hooldusvajadusele ja seisundile.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab vastavalt ülesandele patsiendi hooldamise põhimõtteid lähtudes patsiendi seisundist. 2. Demonstreerib vastavalt ülesandele hooldustoiminguid ennast ja patsienti säästvalt. 3. Demonstreerib vastavalt ülesandele eetilist ja lugupidavat käitumist.
Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hooldustoimingud <ol style="list-style-type: none"> a. Voodi korrastus b. Mähkme vahetus c. Patsiendi pesemine d. Lamatised ja nende ennetamine e. Puhastus- ja raviklistiiri teostamine f. Stoomi hooldamine 2. Õe abistamine 3. Jäätmekäitlus 4. Suhtlemise alused 5. Eetika 6. Uskumused
sh iseseisev töö	Kirjeldab vastavalt ülesandele patsiendi hooldamise põhimõtteid lähtudes patsiendi seisundist.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
13. Hindab töös esinevaid ohutegureid, valib sobiva käitumistaktika ja kasutab sobivaid kaitsevahendeid.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hindab võimalikke ohutegureid, nende hindamise meetodeid ja võimalusi ning ohuteguritest lähtuvat käitumist õnnetuspaigal. 2. Demonstreerib vastavalt ülesandele kaitsevahendite kasutamist.
Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ohutegurid 2. Ohuallika hindamine 3. Käitumistaktikad tulekoldes, keemia koldes, ründeolukorras, nakkuskoldes 4. Ohutegurid ja seadusandlus 5. Kaitsevahendite kasutamine 6. Töökeskkonna ohutegurid, nende vältimise võimalused
Mooduli õppemeetodid	Loeng, seminar, praktikum, e-õpe, iseseisev töö, arutelu, vaatlus, infootsing
Hindamine	Eristav

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine		
Hindamiskriteeriumid, sh hindekriteeriumid		
<p><u>Õpiväljund 1:</u> hindab eluohtlikus seisundis patsiendi elulisi näitajaid ja valib edasise käitumistaktika.</p> <p>Eristav</p>		
Hinne „3“	Hinne „4“	Hinne „5“
<p>Hindab vastavalt ülesandele patsiendi elutähtsaid funktsioone (teadvus, hingamine, südametöö ja vereringe, kehatemperatuur jm) kasutades erinevaid vahendeid ja meetodeid.</p> <p>Kirjeldab kiiret erakorralist abi vajavaid seisundeid (hingamis-, teadvus-, südamevereringe häiretega seotud) ja valib edasise käitumistaktika.</p>	<p>Hindab vastavalt ülesandele patsiendi elutähtsaid funktsioone (teadvus, hingamine, südametöö ja vereringe, kehatemperatuur jm) kasutades erinevaid vahendeid ja meetodeid ning põhjendades nende valikut.</p> <p>Kirjeldab kiiret erakorralist abi vajavaid seisundeid (hingamis-, teadvus-, südamevereringe häiretega seotud) ja valib edasise käitumistaktika ning põhjendab valikut.</p>	<p>Hindab vastavalt ülesandele patsiendi elutähtsaid funktsioone (teadvus, hingamine, südametöö ja vereringe, kehatemperatuur jm) kasutades erinevaid vahendeid ja meetodeid ning põhjendades nende valikut ja tuues välja plussid ja miinused.</p> <p>Kirjeldab kiiret erakorralist abi vajavaid seisundeid (hingamis-, teadvus-, südamevereringe häiretega seotud) ja valib edasise käitumistaktika ning põhjendab valikut ja toob välja plussid ning miinused.</p>
<p><u>Õpiväljund 2:</u> abistab patsienti ennast ja patsienti säästvalt lähtudes abivajadusest, erivajadustest ning east.</p> <p>Mitteeristav hindamine</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab vastavalt ülesandele erinevaid haigusseisundeid ja erivajadusi 2. Demonstreerib vastavalt ülesandele esmase abistamise võtteid ennast ja patsienti kahjustamata 		
<p><u>Õpiväljund 3:</u> manustab ravimeid arvestades patsiendi iga, seisundit ja vajadusi.</p> <p>Mitteeristav hindamine</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nimetab vastavalt ülesandele erakorralises meditsiinis kasutatavaid ravimeid ja selgitab nende kasutamist ravimiõpetuse alustest lähtuvalt. 2. Demonstreerib vastavalt ülesandele ravimite manustamist ja assisteerimist, manustamise vahendite kasutamist arvestades patsiendi iga ja seisundit ning järgides a- ja antiseptika reegleid 		
<p><u>Õpiväljund 4:</u> transpordib patsienti ohutult ergonoomilisi töövõtteid kasutades.</p> <p>Eristav hindamine</p>		
Hinne „3“	Hinne „4“	Hinne „5“
4.1. Demonstreerib transportimist ja põhjendab vastavalt	4.1.Demonstreerib ja selgitab vastavalt ülesandele ennast ja patsienti säästva	4.1.Demonstreerib ja selgitab vastavalt ülesandele ennast ja patsienti säästva transportimise

ülesandele ennast ja patsienti säästva transportimise abivahendeid ja asendeid.	transportimise abivahendeid ja asendeid.	abivahendeid ja asendeid ja nimetab ohtusid, mis võivad esineda sündmustel ja millest tuleks raportis ette kanda.
---	--	---

Õpiväljund 5: abistab traumaga patsienti ennast ja patsienti säästvalt arvestades trauma tekkimise mehhanisme, patsiendi seisundit ja ealisi iseärasusi.

Eristav hindamine

Hinne „3“	Hinne „4“	Hinne „5“
Kirjeldab vastavalt ülesandele erinevaid traumasid, nende tekkemehhanisme ja käsitluse põhimõtteid.	Kirjeldab vastavalt ülesandele erinevaid traumasid, nende tekkemehhanisme ja käsitluse põhimõtteid.	Kirjeldab vastavalt ülesandele erinevaid traumasid, nende tekkemehhanisme ja käsitluse põhimõtteid.
Demonstreerib vastavalt ülesandele ülevaatusetegemist (esmane ja teisene) traumaga patsiendile.	Demonstreerib ja selgitab vastavalt ülesandele ülevaatusetegemist (esmane ja teisene) traumaga patsiendile.	Demonstreerib ja põhjendab vastavalt ülesandele ülevaatusetegemist (esmane ja teisene) traumaga patsiendile.
Demonstreerib vastavalt ülesandele traumaga patsiendi abistamist arvestades tema seisundit ja iga.	Demonstreerib ja selgitab vastavalt ülesandele traumaga patsiendi abistamist arvestades tema seisundit ja iga.	Demonstreerib ja põhjendab vastavalt ülesandele traumaga patsiendi abistamist arvestades tema seisundit ja iga.
Demonstreerib vastavalt ülesandele patsiendi riietest vabastamist, kasutades vajadusel abivahendeid (lõikurid, käärid) vältides olemasolevate vigastuste süvenemist patsiendi liigutamisel.	Demonstreerib ja selgitab vastavalt ülesandele patsiendi riietest vabastamist, kasutades vajadusel abivahendeid (lõikurid, käärid) vältides olemasolevate vigastuste süvenemist patsiendi liigutamisel.	Demonstreerib ja põhjendab vastavalt ülesandele patsiendi riietest vabastamist, kasutades vajadusel abivahendeid (lõikurid, käärid) vältides olemasolevate vigastuste süvenemist patsiendi liigutamisel.

Õpiväljund 6: edastab nõuetekohase info sündmuse kohta õigetele asjaosalistele kasutades sobivaid kommunikatsiooni võimalusi.

Hinne „3“	Hinne „4“	Hinne „5“
Kasutab erinevaid kommunikatsiooni võimalusi ja vahendeid suurõnnetuste tingimustes.	Kasutab ja selgitab erinevaid kommunikatsiooni võimalusi ja vahendeid suurõnnetuste tingimustes.	Kasutab põhjendab tuues välja alternatiivid erinevaid kommunikatsiooni võimalusi ja vahendeid suurõnnetuste tingimustes.
Nimetab ohtusid, mis võivad esineda sündmustel ja millest tuleks ette kanda raportis. Koostab olukorra raporti.	Nimetab ohtusid ja põhjendab, mis võivad esineda sündmustel ja millest tuleks ette kanda raportis. Koostab olukorra raporti.	Nimetab aja analüüsib ohtusid, mis võivad esineda sündmustel ja millest tuleks ette kanda raportis. Koostab olukorra raporti.

Õpiväljund 7: teostab triaazi ja osutab meditsiinilist abi.

Mitteeristav hindamine		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Teostab vastavalt ülesandele esmast triaaži suurõnnetuse ja katastroofi situatsioonis. 2. Kirjeldab vastavalt etteantud ülesandele meditsiinilise abi osutamist piiratud ressursidega tingimustes. 3. Osutab vastavalt ülesandele patsiendile elupäästvat abi. 4. Täidab triaaži kaardi. 		
Õpiväljund 8: osutab iseseisvalt abi kliinilise surma korral BLS tasemel.		
Mitteeristav hindamine		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nimetab kliinilise surma tunnused. 2. Kirjeldab vastavalt ülesandele käitumistaktikat hingamisteede sulguse korral ja demonstreerib hingamisteede avamise võimalusi. 3. Demonstreerib vastavalt ülesandele esmast käitumistaktikat patsiendi iga ja seisundit ennast ja patsienti säästvalt. 4. Demonstreerib vastavalt ülesandele kaudset südame massaaži. 		
Õpiväljund 9: osutab meeskonnas abi kliinilise surma korral ACLS tasemel.		
Mitteeristav hindamine		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab elustamise juhiseid ACLS tasemel. 2. Kirjeldab laste ja imikute elustamise eripärasid. 3. Demonstreerib vastavalt ülesandele elustamist järgides ACLS juhiseid ja tegutsedes ennast ning patsienti säästvalt. 4. Kirjeldab vastavalt ülesandele tegutsemist meeskonnaliikmena erinevates situatsioonides. 		
Õpiväljund 10: assisteerib õde/arsti esmaabi andmisel või osutab esmaabi.		
Mitteeristav hindamine		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Demonstreerib vastavalt ülesandele esmaabi andmist. 2. Demonstreerib vastavalt ülesandele esmase abi andmist käepäraste vahenditega. 		
Õpiväljund 11: assisteerib õde/arsti erinevate õendustoimingute teostamisel või teostab iseseisvalt.		
Eristav hindamine		
Hinne „3“	Hinne „4“	Hinne „5“
Demonstreerib vastavalt ülesandele õendustoimingute teostamist.	Demonstreerib ja põhjendab vastavalt ülesandele õendustoimingute teostamist.	Demonstreerib ja selgitab vastavalt ülesandele õendustoimingute teostamist pakkudes välja alternatiive või põhjendades nende puudumist.
Kirjeldab analüüsimaterjalide kogumist ning ettevalmistamist laborisse saatmiseks vastavalt meditsiinilabori töö põhimõtetele.	Kirjeldab analüüsimaterjalide kogumist ning ettevalmistamist laborisse saatmiseks vastavalt meditsiinilabori töö põhimõtetele.	Kirjeldab analüüsimaterjalide kogumist ning ettevalmistamist laborisse saatmiseks vastavalt meditsiinilabori töö põhimõtetele.
Õpiväljund 12: hooldab patsienti vastavalt hooldusvajadusele ja seisundile.		
Eristav hindamine		

Hinne „3“	Hinne „4“	Hinne „5“
Kirjeldab vastavalt ülesandele patsiendi hooldamise põhimõtteid lähtudes patsiendi seisundist.	Kirjeldab ja põhjendab vastavalt ülesandele patsiendi hooldamise põhimõtteid lähtudes patsiendi seisundist.	Kirjeldab ja analüüsib vastavalt ülesandele patsiendi hooldamise põhimõtteid lähtudes patsiendi seisundist.
Demonstreerib vastavalt ülesandele hooldustoiminguid ennast ja patsienti säästvalt.	Demonstreerib ja selgitab vastavalt ülesandele hooldustoiminguid ennast ja patsienti säästvalt.	Demonstreerib ja analüüsib vastavalt ülesandele hooldustoiminguid ennast ja patsienti säästvalt.

Õpiväljund 13: hindab töös esinevaid ohutegureid, valib sobiva käitumistaktika ja kasutab sobivaid kaitsevahendeid.

Mitteeristav hindamine

1. Hindab võimalikke ohutegureid, nende hindamise meetodeid ja võimalusi ning ohuteguritest lähtuvat käitumist õnnetuspaigal.
2. Demonstreerib vastavalt ülesandele kaitsevahendite kasutamist.

sh hindamiskriteeriumid	Arvestatud, kui on sooritatud mooduli hindamisülesanne ning iseseisvad tööd lävendi tasemel.
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine ja hindamise meetodid	Mooduli hinne kujuneb õpiväljundite saavutamisel vähemalt lävendi tasemel, mida hinnatakse kirjalike testidega, praktiliste ülesannete, probleemilahendusülesannete ja iseseisev tööga.
Õppematerjalid	Adlas, R. (2013). Erakorralise meditsiini tehnika käsiraamat . Tallinn; INNOVE Iivanainen, A., Jauhiainen, M., Pikkarainen, P. (2003). Õendusoskused. Tallinn: Medicina. Klaos, M. (2007). Õnnetussjuhtumid ja turvalisus. AS Printon Trükikoda. Nienstedt, W., Hänninen, O., Arstila, A., Björkqvist, S.-E. (2009). Inimese füsioloogia ja anatoomia. Tallinn: AS Medicina Otter, K. (2001). Farmakokineetika ja seda mõjustavad tegurid. Tallinn Suurkivi, T; Marvet, T. (2000). Tuletõrjuja-päästja A B C. Tallinn: Trükitud AS Pakett.

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	PRAKTIKA	21 EKAP	
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud või läbimisel teemad: Anatoomia, füsioloogia ja patoloogia; Ergonoomika; Kutse-eetiline käitumine; Suhtlemine ja meeskonnatöö; Ravimiõpetus; Ealiste iseärasustega ja erivajadustega patsiendi abistamine; Traumaga patsiendi abistamine; Eluohtlike ja ägedate haigestumistega patsiendi abistamine; Esmaabi; Hooldustöö alused; Tööseadusandlus ja		

	töökeskkond; Õppimine ja õpetamine.
Mooduli eesmärk	Praktika mooduliga taotletakse, et õpilane arendab, täiendab ja rakendab teoreetilises õppetöös omandatud teadmisi ja oskusi praktilises töökeskkonnas, kujundab sotsiaalseid oskusi, isiksuseomadusi ja hoiakuid, mis tõstavad õpilase valmisolekut tulevaseks tööeluks.
Mooduli õpiväljundid	<ol style="list-style-type: none"> Hindab ja jälgib patsiendi seisundit, kasutades selleks erinevat aparatuuri/vahendeid ning teostab/assisteerib protseduure ennast ja patsienti säästvalt järgides ohutusnõudeid ja kutse-eetika põhimõtteid. Annab vajadusel/ võimalusel elupäästvat esmaabi. Rakendab turvalise ja toetava keskkonna kujundamise põhimõtteid sündmuskohal, transpordil ja raviasutuses. Kasutab ergonoomilisi töövõtteid ja abivahendeid ning juhendab patsienti abivahendite kasutamisel. Suhtleb patsiendi ja meeskonnaliikmetega lugupidavalt, kasutades kaasaegseid infotehnoloogilisi vahendeid ning järgides seadusandlust, konfidentsiaalsust ja kutse-eetika põhimõtteid. Osaleb meeskonnatöös. Analüüsib oma valmidust tulevaseks tööeluks.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
1. Hindab ja jälgib patsiendi seisundit, kasutades selleks erinevat aparatuuri/vahendeid ning teostab/assisteerib protseduure ennast ja patsienti säästvalt järgides ohutusnõudeid ja kutse-eetika põhimõtteid.	<ol style="list-style-type: none"> Hindab patsiendi seisundit, kasutades selleks erinevat aparatuuri ja vahendeid. Assisteerib tervishoiutöötajaid ravi- ja diagnostilistel protseduuridel ja transpordil ennast ja patsienti säästvalt järgides ohutusnõudeid ja kutse-eetika põhimõtteid. Rakendab erakorralises meditsiinis kasutatavat aparatuuri ja varustust. Sooritab iseseisvalt järgmised tegevused: <ol style="list-style-type: none"> teostab esmase ülevaatus, vabastab hingamisteed, defibrilleerib täisautomaatse defibrillaatoriga, määrab glükoosi taseme veres, kanüleerib veeni, alustab infusiooni ja hapniku manustamisega.
Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> Eneseanalüüsi koostamine Erakorralise meditsiini tehnika kutsestandard
sh iseseisev töö	Praktikapäeviku täitmine: praktika eesmärkide püstitamine, päeviku täitmine, praktika keskkonna, enese- ja praktika eesmärkide saavutamise analüüs.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
2. Annab vajadusel/ võimalusel elupäästvat esmaabi.	<ol style="list-style-type: none"> Suhtleb patsiendiga ja juhendab teda arusaadaval moel. Kasutab kaasaegseid suhtlemismeetodeid. Märkab ja ennetab konfliktsituatsiooni, konflikti tekkimisel valib sobiva lahendusstrateegia.
Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> Suhtlemise alused Konfliktid ja konfliktide lahendamine
sh iseseisev töö	Praktikapäeviku täitmine: praktika eesmärkide püstitamine, päeviku täitmine, praktika keskkonna, enese- ja praktika

	eesmärkide saavutamise analüüs.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
3. Täidab praktikaülesandeid vastavalt eesmärkidele ja praktikajuhendile.	1. Analüüsib oma praktikaülesannete täitmist ja toob välja parendusvaldkonnad.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
4. Kasutab ergonoomilisi töövõtteid ja abivahendeid.	1. Järgib ergonoomilisi võtteid ennast ja patsienti säästvalt.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
5. Tegutseb meeskonnaliikmena kasutades kaasaegseid infotehnoloogilisi vahendeid	1. Analüüsib end meeskonnaliikmena
Teemad, alateemad	Meeskonnatöös osalemine 1. Meeskonnatöös aktiivselt osalemine, arvestades praktikaasutuse eripära ja töökorraldust 2. Koostöö kaastöötajatega, vastastikune abistamine ja toetamine
Õppemeetodid	Praktika juhendamisel ja iseseisev töö
Hindamine	Mitteeristav
sh hindamiskriteeriumid	Arvestatud, kui on saavutatud õpiväljundid lävendi tasemel.
Hindamisülesanne	Analüüsib iseenda erialast kasvamist praktika jooksul, tuues välja isiklikud eesmärgid praktikale ja oma tugevused ja nõrkused töös erakorralise meditsiini tehnikuna. Eneseanalüüs esitatakse praktikamapi osana koos teiste praktikadokumentidega ning kaitstakse praktikajärgsel seminaril.
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul loetakse arvestatuks, kui praktika on sooritanud, esitatud koolile nõutavad praktikadokumendid ja kaitstud praktikaülesanne.
Sh hindamismeetodid	Praktikamapp koos esitlusega
Õppematerjalid	Eelnevate moodulite õpimaterjalid Praktikajuhend Kooli kirjalike tööde vormistamise juhend

VALIKÕPINGUTE MOODULID (Valida kokku 9 EKAP-i ulatuses)

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	VEENE KEEL/ EESTI KEELE	5 EKAP sh 40 kontaktundi	
Nõuded mooduli	Puuduvad		

alustamiseks	
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab: <ol style="list-style-type: none"> 1. B1 suulise väljendus- ja kuulamisoskuse 2. Kirjalike tekstide mõistmise ja koostamise oskuse 3. Suhtleb lihtsamates igapäevastes situatsioonides.
Mooduli õpiväljundid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suhtleb B1 tasemel igapäevastel teemadel, rakendades hääldamise põhimõtteid ja peamisi grammatikareegleid. 2. Suhtleb erialastel teemadel, kasutades erialast sõnavara, rakendades hääldamise põhimõtteid ja lihtsamaid grammatikareegleid. 3. Mõistab ja koostab B1 tasemel tekste, arvestades peamisi grammatikareegleid.
Õpiväljund	Hindamiskriteeriumid
1.Suhtleb B1 tasemel igapäevastel teemadel, rakendades hääldamise põhimõtteid ja peamisi grammatikareegleid	1. Kasutab suhtlemisel B1 tasemel igapäevast sõnavara, rakendades hääldamise põhimõtteid ja peamisi grammatikareegleid.
2.Suhtleb erialastel teemadel, kasutades erialast sõnavara, rakendades hääldamise põhimõtteid ja lihtsamaid grammatikareegleid.	1. Kasutab suhtlemisel B1 tasemel erialast sõnavara, rakendades hääldamise põhimõtteid ja peamisi grammatikareegleid.
3.Mõistab ja koostab B1 tasemel tekste, arvestades peamisi grammatikareegleid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mõistab lihtsamaid kirjalikke tekste. 2. Koostab lihtsaid seostatud tekste tuttavatel teemadel, kasutades õpitud sõnavara.
Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hääldusreeglid 2. Grammatikareeglid 3. Igapäevane sõnavara 4. Erialane sõnavara 5. Töö tekstidega (lugemine ja koostamine)
sh iseseisev töö	Suulise enesetuvustuse ettevalmistamine (mina, pere, töö, hobid...) Eriala puudutava sõnavara tõlkimine ja kasutamine näitelauses. Teksti lugemine, tõlkimine ja kokkuvõtte kirjutamine
Õppemeetodid	Seminar, e- õpe, dialoog, situatsioonülesanne, kuulamine, kirjutamine
Hindamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Situatsioonülesanne: suuline dialoog loositud eriala puudutaval teemal 2. Kirjalik ülesanne kuuldud teksti kohta
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinne kujuneb kahe hindamisülesande ja iseseisvate tööde positiivsel sooritamisel.
Sh hindamismeetodid	Vestlus, kirjalik töö

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
-------------------	------------------------	----------------------------	-----------------

2	ARVUTIÕPETUSE ALGKURSUS	5 EKAP sh 40 kontaktundi	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab: <ol style="list-style-type: none"> 1. Algteadmised tekstitötlusest (koostamine, redigeerimine) ja printimisest 2. Algteadmised tabelarvutusest (tabeli koostamine, valemite sisestamine) 3. Algteadmised slaidiesitluste koostamisest <ol style="list-style-type: none"> 1. Oskused otsida infot internetist (veebilehitseja kasutamine, internetiturvalisus) 2. Oskuse kasutada e-posti 		
Mooduli õpiväljundid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab tekstitötlusprogrammi MS Word kirjalike tööde koostamisel 2. Kasutab tabelarvutusprogrammi MS Excel eelarve koostamisel 3. Kasutab slaidiprogrammi MS Power Point esitluse koostamisel <ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab vähemalt kahte erinevat veebilehitsejat info leidmiseks internetist 2. Kasutab vähemalt kahte erinevat võimalust e-kirja saatmiseks ja lugemiseks 		
Õpiväljund	Hindamiskriteeriumid		
1.Kasutab tekstitötlusprogrammi kirjalike tööde koostamisel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Salvestab arvutisse vastavalt ülesandele programmis Word koostatud ja kooli kirjalike tööde vormistamise juhendi järgi vormistatud teksti. 2. Prindib välja vastavalt ülesandele programmis Word kujundatud erivajadusega lapse vanemale suunatud infovoldiku. 3. Kujundab andmetabeli programmis Word 		
2.Kasutab tabelarvutusprogrammi MS Excel eelarve koostamisel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koostab vastavalt ülesandele tabelarvutusprogrammis Excel enda ühe nädala kulude-tulude tabeli. 2. Sisestab eelarvetabelisse valemid summa ja vahe arvutamiseks. 3. Koostab tabeli andmete põhjal kaks erinevat graafikut. 		
3.Kasutab slaidiprogrammi MS Power Point esitluse koostamisel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koostab vastavalt ülesandele slaidiprogrammis <i>Power Point</i> viieslaidilise esitluse erivajaduse teemal. 		
4.Kasutab veebilehitsejat info leidmiseks internetist	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leiab vastavalt ülesandele infot ühelt Eesti ja ühel välismaiselt internetilehelt, kasutades vähemalt kahte erinevat otsingumootorit. 2. Kopeerib internetilehelt leitud tekstiosa ja pildi tekstitötlusprogrammi Word faili. 		
5.Kasutab vähemalt kahte erinevat võimalust e-kirja saatmiseks ja lugemiseks.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Loob uue meilikonto. 2. Koostab ja saadab ning vastab e-kirjale veebikeskkonnas. 3. Koostab ja saadab ning vastab e-kirjale, kasutades arvuti meiliprogrammi (nt Windows Live Mail, Thunderbird vms) 		
Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arvutisse sisselogimine, paroolivahetus 2. Tekstitötlusprogramm Word 3. Tabelarvutusprogramm Excel 		

	4. Slaidiesitlusprogramm Power Point 5. Veebilehitsejad ja otsingumootorid 6. E-posti kasutamine
sh iseseisev töö	1. Koostab juhendi alusel programmis Word teksti, kopeerib sinna pildi internetist, kujundab tabeli ja vormistab töö kirjalike tööde vormistamise juhendi alusel. Saadab faili elektrooniliselt õpetajale. 2. Koostab internetist leitud info põhjal infovoldiku erivajadusega lapse vanemale ja prindib selle välja. 3. Koostab viieslaidilise esitluse erivajaduse teemal ja esitleb seda.
Õppemeetodid	Töö arvutiga, e-õpe, esitlus
Hindamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne	Enesekontrollitest
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinne kujuneb iseseisvate tööde ja enesekontrollitesti positiivsel sooritamisel.
Sh hindamismeetodid	Elektroonilised tööd, enesekontrollitest

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	ALARMSÕIDUKI JUHTIMINE	2 EKAP sh 26 kontakttundi	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õppimisega taotletakse, et õpilased omandavad teadmised ja oskused alarmsõiduki (kiirabi) juhtimiseks tulenevalt tema tööülesannetest, omab säästlikke, ohutuid ja keskkonda hoidvaid hoiakuid alarmsõiduki juhtimisel.		
Mooduli õpiväljundid	1. Kasutab alarmseadmeid olenevalt vajadusest ja liiklusolukorrast. 2. Hindab teiste liiklejate käitumisest tulenevaid ohte ja vastavalt sellele tegutseb. 3. Valib kõige kiirem ja ohutum tee sihtpunkti jõudmiseks olenevalt aastaajast ja liiklusintensiivsusest.		
Õpiväljund	Hindamiskriteeriumid		
1. Kasutab alarmseadmeid olenevalt vajadusest ja liiklusolukorrast.	1. Nimetab alarmsõiduki kasutamist reguleerivate õigusaktide nõudeid. 2. Kasutab vastavalt ülesandele alarmseadmeid tehes end liiklejatele nähtavaks ja kuuldavaks ning andes edasi oma kavatsusi liikumissuuna jätkamisel või muutmisel.		
2. Hindab teiste liiklejate käitumisest tulenevaid ohte ja vastavalt sellele tegutseb.	1. Loetleb alarmsõiduga seotud täiendavaid ohtusid. 2. Kirjeldab vastavalt ülesandele alarmseadmete kasutamist ja nende mõju teistele liiklejatele. 3. Hindab vastavalt ülesandele teiste liiklejate käitumisest tulenevaid ohte ja vastavalt sellele tegutseb.		
3. Valib kõige kiirem ja ohutum tee sihtpunkti jõudmiseks olenevalt aastaajast ja	1. Demonstreerib vastavalt ülesandele õigeid juhtimisvõtteid äärmuslikes liiklusolukordades. 2. Valib vastavalt ülesandele kõige kiirem ja ohutum tee sihtpunkti jõudmiseks olenevalt aastaajast ja		

liiklusintensiivsusest.	liiklusintensiivsusest.
Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Juhtimist puudutavad tegurid: energia, jõud, haardejõud, kaalujaotuse muutumine, sõiduolud. 2. Juhtimine hädaolukorras: libisemised ja nende kompenseerimine, hädapidurdus, ümberpõige. 3. Kiiruse tähendus: reageerimis-, pidurdus- ja peatumismaa, kokkupõrkekiirus, aja säästmine kiirusega; 4. liberaal kehtivad reeglid ja ohutusnõuded 5. Juhi asend ja rooli käsitlemine; 6. Praktika Liberaal: tagurdamine, ümberpõige takistusest pidurduseta, pidurdamine, tagant otsasõit, pidurdamine kurvis, manööverdamine. 7. Sõiduki kaitslik juhtimisstiil: juhi omadused, riskide tunnistamine, ohtude ennetamine olenevalt liiklusolukorrast. 8. Alarmsõitu reguleeriv seadusandlus. 9. Levinumad liiklusõnnetused alarmsõidul, alarmsõidu taktika, alarmseadmete kuuldavus-nähtavus.
Õppemeetodid	Loeng, praktiline tegevus, demonstratsioon, kirjalik töö, esitus
Hindamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne	Demonstratsioonülesanne alarmsõidukijuhtimisest ning test.
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul loetakse arvestatuks õpiväljundite saavutamisel lävenditasemel.
Sh hindamismeetodid	Demonstratsioon, test

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	Päästetööde alused	4 sh 30 kontakttundi	
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud või läbimisel teemad: Infotehnoloogia rakendamine; Turvataktika.		
Mooduli eesmärk	Õppimisega taotletakse, et õpilased omandavad teadmised ja oskused inimese, vara, keskkonna turvalisuse tagamiseks ja päästmiseks ning õnnetustega kaasnevate ohtude likvideerimiseks tehtavatest töodes.		
Mooduli õpiväljundid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tunneb päästetöödel kasutatavaid põhitöövahendeid ja -varustust (kustutusvahendid, nõõripääste, keemiasukeldus, pinnalt pääste, otsingutööde varustus jne). 2. Järgib erinevate päästetööde käitumisjuhiseid. 		
Õpiväljund	Hindamiskriteeriumid		
1. Tunneb päästetöödel kasutatavaid põhitöövahendeid ja -varustust (kustutusvahendid, nõõripääste, keemiasukeldus, pinnalt pääste, otsingutööde varustus jne).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nimetab esmaseid käitumisjuhiseid erinevate päästetööde korral. 2. Nimetab ohtlike ainete klassifikatsiooni ja märgistust. 		

2. Järgib erinevate päästetööde käitumisjuhiseid.	1. Järgib vastavalt ülesandele erinevate päästetööde käitumisjuhiseid
Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tulekahjud 2. Liiklusavariid 3. Õnnetused veekogudel 4. Varingud 5. Kemikaalidega või naftasaadustega saastumine; 6. Loodusjõududest põhjustatud sündmused
Õppemeetodid	Loeng, kirjalik töö, iseseisev töö, käelised tegevused, vaatlus, esitlus
Hindamine	Mitteeristav